

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

12.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

partium, cui renunciare partes possunt.
 Quæ ferè ratio est, ob quam quando cau-
 sa, quæ non ex speciali mandato homi-
 nis, sed ex commissione juris tractandæ
 sunt summarie, Judici permisum sit, uti
 processu ordinario: nam cum in jure,
 videlicet Clemen. *disspendiosa* quæ hujus-
 modi causas summarias recenset, nullum
 Judici detur mandatum, sed tantum fa-
 cultas, procedendi summarie, si ita vide-
 rit expedire, non est cur non possit pro-
 cedere modo ordinario: ut ibid. Gl. quia
 facultas ibi data non ligat illum ad talem
 modum procedendi, neque partibus fa-
 vor datus est, nisi ex quadam consequen-
 tia, & mediante voluntate Judicis.

12. Quod tamen de usuris in cit. Cle-
 men. dicitur, intelligi debet de usuris de-
 ductis ad forum Canonicum, quia quan-
 do de iis tractatur in tribunali Civili,
 quod ubique penè jam practicatur, non
 est causa summaria, sed ordinaria. Causæ
 ergò summariae præter dictas *sup. n. 10.*
 censere debent 1. causæ Religiosorum
 personales, & criminales, *cap. olim de ac-*
cus. 3. 2. causæ delictorum levium, L. levia,

ff. de

ff. de accus. causæ civiles modici præjudici
quas Bald. extendit etiam ad 100. aureos,
alij restringunt ad duos, tresvè aureos
alij, & melius, ad arbitrium prudenti.
Judicis remittunt, ex consideratione cir-
cumstantiarum, personæ pauperis, vel di-
vitis, patriæ, quæ pecuniâ abundat, &c
4. Scholarium seu studiosorum in Uni-
versitate, tûm quia ordinariè censentur
modici præjudicij, tum quia non dece-
scholares dum studijs occupantur ad
publicam Reipublicæ utilitatem litibus
occupari: tum denique quia complure
Academiæ ab utroque supremo Principe
tûm sæculari, tûm Ecclesiastico privile-
giatae sunt, ut in causis scholarium sum-
mariè possint procedere, nullo juris or-
dine servato.

13. Causas quoque Mercatorum sum-
marijs Doctores annumerant easque
neglectis solennitatibus ventilandas cen-
sent. partim quod in contractibus Mer-
catorum bonum & æquum exuberare
debeat: partim quod mercator, dum pe-
regrinatur, sit persona miserabilis, Ma-
rant. sup. Dist. 9. n. 48. Foller. in addit. n. 149.

Bercich: